

межі Інтернету», глибоко освоїти його можливості й зазирнути за горизонт. Для цього він повинен стати дослідником, а педагогічний університет – університетом дослідницьким» [1, с. 8].

Тому одним із ключових пріоритетів фахової підготовки нового вчителя початкової освіти має стати духовна культуродомінантність професійно-педагогічного спілкування на моральних засадах.

Підсумовуючи відмітимо, у такий спосіб гуманно-творча взаємодія викладачів та майбутніх фахівців початкової освіти виявляється передусім у створенні привабливого соціально-психологічного клімату із синергетичним ефектом духовної близькості, спрямовуючи при цьому на пробудження у кожного студента душевного тепла, ауру взаємоповаги, взаємодовіри та взаємодопомоги. У процесі подальшої реалізації окреслених вище орієнтирів у авторському педагогічному процесі очікується перехід до якісно нових правил у взаємодії суб'єктів освітнього процесу, орієнтуючи їх на виявлення у соціальних відносинах довіри, поваги, доброти, делікатності, співчутливості, вмінням спрямовувати думки і вчинки на цілераціональні дії та рішучість у досягненні мети.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко В. Обличчям до школи. Вища освіта України. № 4. 2018. С. 5–14.
2. Андрущенко В. Освіта як чинник подолання духовної кризи сучасної цивілізації. Вища освіта України. № 3. 2018. С. 5–13.
3. Гриневич Л. Школа має формувати цілісний світогляд. День. 2017. 27–28 січня. № 13–14. С. 18–19.
4. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf> (Дата звертання 01.03.2019).

Тимофєєва І.Б.,

канд. пед. наук,

доцент кафедри педагогіки та освіти,

Маріупольський державний університет

УДОСКОНАЛЕННЯ РІВНЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

У Концепції «Нова українська школа» ключовими є ті компетентності, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування і які здатні забезпечити особисту реалізацію та життєвий успіх протягом усього життя. Серед них: спілкування державною і рідною в разі відмінності мовою, спілкування іноземними мовами, математична грамотність, компетентності в природничих науках і технологіях, інформаційно-цифрова компетентність, уміння навчатися впродовж життя, соціальні й громадянські компетентності, підприємливість та фінансова грамотність, загальнокультурна грамотність, екологічна грамотність і ведення здорового способу життя [4].

Реалії сучасності та вимоги Державного стандарту початкової освіти вимагають від майбутнього вчителя бути інтелектуально розвинутим та соціально активним, застосовувати різноманітні педагогічні технології. Все це впливає на підготовку конкурентоздатного фахівця, якісними характеристиками якого є: розвинутий інтелект, культура наукового мислення, здатність до культуротворчого діалогу, стійка ціннісна орієнтація на творчу самореалізацію і саморозвиток у освітньому просторі. За твердженням В. Кременя, енергійна сила нової реальності – техносфера, інформація, комп'ютеризація, транскультура, глобалізація, постмодернізм тощо – посилюють тенденції до дестабілізації, самопідриву звичного культурно-освітнього життя, надають інноваційного характеру сучасному освітньому простору, який, у свою чергу, потребує набуття відповідної кваліфікації. Це, на думку вченого, означає не тільки йти в руслі звичних знань, які не потрібно ігнорувати, але готувати освітян до діяльності в постійно оновлюваному освітньому просторі [2].

Нормативно-правову базу, що регулює професійну діяльність вчителя початкових класів зазначено у «Професійному стандарті «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» 2018р.: Конституція України, Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», Концепція Нової української школи, Концепція розвитку педагогічної освіти, Державний стандарт початкової освіти, Типова освітня програма та ін. Також у «Професійному стандарті «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» 2018р. описані трудові функції, предмети і засоби праці, професійні компетентності вчителя [5]. Розглянемо, як формується професійна компетентність майбутніх вчителів початкових класів для розкриття трудової функції планування і здійснення освітнього процесу під час викладання дисципліни «Трудове навчання з методикою викладання «Технології»».

Мета викладання дисципліни – формування творчої особистості майбутнього вчителя початкової школи, який визначається високим рівнем майстерності, художньої культури, володіє системою політехнічних знань та методикою політехнічного пошуку, формування і розвиток професійної компетентності майбутнього вчителя початкової школи. Дисципліна розрахована на три семестри навчання, складається залік та екзамен, виконуються індивідуальні дослідно-творчі завдання.

У темі «Зміст трудового навчання в початкових класах» майбутні вчителі початкових класів мають можливість зрозуміти, що цей предмет є важливою ланкою в системі навчальних предметів, спрямованих на всебічний гармонійний розвиток здобувачів освіти початкової ланки освіти. Залучення учнів початкових класів до творчої праці, формування конструктивного підходу до вирішення трудових завдань, ознайомлення з основами сучасного виробництва, конструкторсько-технологічна компетентність, яка полягає в органічному поєднанні виконавської і творчої діяльності учнів, виховання творчого ставлення до праці – це найголовніші завдання, які будуть розв'язувати майбутні педагоги під час професійної діяльності.

Під час виконання лабораторних занять у Маріупольському державному університеті застосовуються інноваційні освітні технології з акцентом на

прикладних аспектах у підготовці фахівців – оновлення лекцій відповідно до світової практики, проведення відкритих практичних майстер-класів провідними вчителями-методистами, впровадження сучасних інформаційних технологій.

Здобувачі освіти спеціальності «Початкова освіта» спрямовані на те, що у програмі не передбачена орієнтовна сітка розподілу навчальних годин за темами програмового матеріалу, їх вчитель розподіляє самостійно з урахуванням матеріально-технічного забезпечення, бажання учнів та традицій регіону. Календарно-тематичне планування може укладатись творчими, динамічними групами, шкільними методичними об'єднаннями, індивідуально вчителями початкових класів що дає можливість розташувати послідовність вивчення тем на власний розсуд. Резерв часу, передбачається використовувати для проведення уроків узагальнення та повторення з використанням нестандартних форм, презентації проєктів, вивчення актуальних тем: «Сучасні технології виготовлення виробів», «Бісероплетіння», «Виготовлення об'ємних виробів з дроту» «Виготовлення виробів з збереженням народних традицій (ремесел) регіону», «Вирощування та догляд за рослинами», «Вирощування та догляд за птахами, тваринами», «Кулінарія» «Декоративно-ужиткове мистецтво», «Конструювання з використанням ігрових наборів і конструкторів та (або) їх електронних версій» та інші. Деякі теми за пропозиціями вчителів об'єднано, уточнено, наприклад; «Папір та його призначення. Загальні відомості про виробництво паперу. Якість паперу» тощо. Зміст практичних робіт має визначатися вчителем самостійно залежно від теми уроку та виду робіт, що виконуватимуться під час уроку. Об'єкти праці для виготовлення на уроках учнями добирає учитель опираючись на їхні побажання [1].

Як зазначила Т. Мачача у Серпневому вебінарі 2018 - «Учені НАПН України – українським учителям», основною метою інтегрованого курсу «Дизайн і технології» для 1 класу Нової української школи є: реалізація творчого потенціалу учнів у проєктно-технологічній діяльності; формування ключових і предметної компетентностей; освоєння світу через створення виробів; розвиток сенсорних і психомоторних здібностей; формування культури праці тощо; самовираження; кооперування; комунікативність; доброзичливість тощо. А заняття – це міні-проєкти: виявлення проблем; наявність ситуації вибору; дослідження моделей-аналогів; продукування ідей; моделювання; конструювання; експериментування й удосконалення; оцінювання, самооцінювання, презентування; формування портфолію досягнень [3, с.59]. Відповідно цих нововведень студенти спеціальності «Початкова освіта» готують розробку уроків, як міні-проєкти.

Опираючись на завдання технологічної освіти дітей початкових класів, а саме: оволодіння найпростішими технологіями перетворення матеріалів, енергії, інформації. Виконання окремих етапів проєктно-технологічної діяльності з врахуванням вікових і пізнавальних особливостей учнів. Реалізація навчальної предметно-перетворювальної діяльності. Можна зробити висновок, що підготовка студентів спеціальності «Початкова освіта» неможлива без орієнтування на професійну компетентність майбутніх вчителів початкових класів. Саме формування професійної компетентності студентів дає змогу

системно проектувати зміст освітньої лінії «Дизайн і технології» першого обов'язкового рівня шкільного навчання – початкової освіти – за двома циклами (1–2 кл. та 3–4 кл.), цілісно вбудовувати її принципи в процес трудового навчання учнів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Відповідаємо на ваші запитання. Календарне планування, опорні школи та початок НУШ. – URL : <http://nus.org.ua/questions/vidpovidayemo-na-vashi-zapytannya-kalendarne-planuvannya-oporni-shkoly-ta-pochatok-nush/> (Дата звернення: 10.03.2019р.).
2. Кремень В. Особистість в освітньому просторі сучасної цивілізації. URL: <http://znannya.org.ua/index.php/nukovi-statti/226-osobistist-v-osvitnomu-prostori-suchasnoji-tsvivilizatsiji> (Дата звернення: 10.03.2019р.).
3. Мачача Т. Стратегії розвитку технологічної освіти в середній загальноосвітній українській школі: наскрізність змісту і структури. *Український педагогічний журнал*, 2017, № 2. С.58-68.
4. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. – URL : <http://nus.org.ua/wpcontent/uploads/2017/07/konczepczyia.pdf> (Дата зверн. 12. 05. 2018).
5. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», Мінсоцполітики України; Наказ, Стандарт від 10.08.2018 № 1143. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1143732-18> (Дата звернення: 10.03.2019р.).

Тютюма Т.С.,
аспірантка *Київського університету*
імені Бориса Грінченка

STEM-НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ СИНТАКСИСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

У прогресивному світі все частіше порушуються питання інноваційних підходів у навчанні, його інтегрального характеру. Вчителям радять звернутися до нових методів та технологій викладання дисциплін, спроможних підвищувати інтерес учнів до освіти, урізноманітнювати навчальний процес та залучати суб'єктів навчання до різних видів діяльності.

Упровадження нових педагогічних технологій в освіті є об'єктом постійного вивчення як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Зокрема, питання класифікації методів навчання відтворено в дослідженнях Б. Єсипова, В. Оконя, І. Підласого, М. Данилова, М. Левіної і М. Махмутова (методи викладання і методи навчання), А. Пінкевича, В. Паламарчука (активні і пасивні методи); методикау навчання української мови в закладах середньої освіти репрезентовано працями Л. Мацько, М. Плющ, О. Біляєва, О. Горошкіної, С. Карамана, С. Омельчук, тощо.

Інноваційною категорією, що зорієнтована на полегшення засвоєння матеріалу, розвитку критичного та творчого мислення є STEM-освіта. Вона базована на інтегральному міждисциплінарному принципі (інтегроване навчання відповідно до певних тем, а не окремих дисциплін), що поєднує науку (Science), технології (Technology), інженерію (Engineering) та математику (Mathematics) [1].

Запровадження STEM-навчання в навчальних закладах відбувається в межах чинного законодавства на засадах особистісно зорієнтованого,

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

**ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

УНІВЕРСИТЕТ ЗАХІДНОЇ МАКЕДОНІЇ (ГРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)

**Всеукраїнська науково-практична конференція
з міжнародною участю**

**НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА В
УМОВАХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ**

Маріуполь – 2019

УДК 37(063)

Нова українська школа в умовах викликів сучасності: зб. тез доповідей І Всеукраїнської науково-практичної конференції, 11 квітня 2019 року / за заг. ред. Л.В. Задорожної-Княгницької. Маріуполь: МДУ, 2019. 248 с.

Члени редколегії:

Задорожна-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

Воєвутко Н.Ю., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

Грива Елені, професор прикладної лінгвістики кафедри початкової освіти Університету Західної Македонії

Мойсеєнко Р.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

Нетреба М.М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

Пападопулу Васілікі, професор факультету педагогіки Університету Західної Македонії

Ромашенко В.Є., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

Тимофєєва І.Б., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти Маріупольський державний університет

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету іноземних мов
Маріупольського державного університету
(протокол № 7 від 26 березня 2019 року)

**Редакція не несе відповідальності за авторський стиль праць,
опублікованих у збірнику**

© Колектив авторів, 2019

© Кафедра педагогіки та освіти МДУ, 2019

Голуб Ю.Д. Професійне вигорання як потенційна небезпека для вчителя	187
Григорович О.П., Волохата К.М. Природознавча компетентність як складова професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи	188
Демченко О.П. Підготовка майбутніх педагогів Нової української школи до розвитку обдарованості дітей	191
Задорожна-Княгницька Л.В. Роль та значення методики викладання образотворчого мистецтва як навчальної дисципліни у професійній підготовці майбутніх вчителів початкових класів	193
Кіт Г.Г. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до співпраці з батьками	195
Кічук Н.В. Домінантність педагогіки партнерства у параметрах професійної підготовки вчителя для Нової української школи	198
Козак Л. В., Козлітін Д. О. Підготовка майбутніх педагогів до використання цифрових технологій у професійній діяльності	200
Кравченко В.О. Реалізація Базового стандарту професійної діяльності керівника Нової української школи	203
Кугай Н. В., Калініченко М. М. Метод аналогій у навчанні дисциплін математичного спрямування	206
Куцин Е.К. Арт-терапія як психолого-інноваційна технологія у освітньому процесі Нової української школи	208
Лапшина І.М. Підготовка майбутніх учителів до впровадження групових форм навчання молодших школярів	210
Любчак Л.В. Педагогічні умови підготовки майбутніх педагогів до роботи з батьками молодших школярів у контексті ідей «Нової української школи»	213
Мойсеєнко Р.М. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до здійснення мистецької освіти	216
Осіпцова Т.А. Формування культури професійного спілкування учителів загальноосвітнього навчального закладу як педагогічна проблема	218
Пінчук І.О. Іншомовна підготовка майбутніх учителів початкових класів у контексті реалізації Концепції Нової української школи	221
Прокопенко В.М. Форми організації національно-патріотичного виховання в умовах НУШ	223
Романова В.О. Педагогічна етика: сутність та значення	225
Сущенко Л. О. Аксиологічні виміри професійної підготовки педагогічних кадрів для Нової української школи	227
Тимофєєва І.Б. Удосконалення рівня професійної компетентності майбутніх вчителів початкових класів	230
Тютюма Т.С. Stem-навчання на заняттях із синтаксису української мови у вищій школі	233
Хараджа І. П. Розвиток мовної культури педагога	235